

අද්‍යතන සාහිත්‍ය නිර්මාණයන්හි භාෂාව

සාහිත්‍යයේ මාධ්‍යය භාෂාව යි. භාෂාව යනු මනුෂ්‍යයාගේ හැඟීම් හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ මාර්ගයකි. ඒ අනුව සාහිත්‍යයෙහි අන්තර්ගත වන්නේ මනුෂ්‍ය හැඟීම්, අදහස් හා අත්දැකීම් බව කිව හැකි ය. සාහිත්‍යය භාෂාවෙන් සිදු කරන වික්‍රමයක් යැයි ඇතැම් විචාරකයන් පෙන්වා දෙන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ ජීවන අත්දැකීම්, අපේක්ෂා හා සිතිවිලි එහි ගැබ් කළ හැකි බැවිනි. සාහිත්‍යයෙහි යෙදෙන භාෂාව හැඟීම් හා අරුත් ආරෝපණය කරන ලද භාෂාව යි.

සාහිත්‍යකරුවා භාෂාව ව්‍යවහාර කරනුයේ විශේෂ ආකාරයකිනි. සාහිත්‍යකරුවන් නො වන අනෙකුත් ලේඛකයන් භාෂාව ව්‍යවහාර කරනුයේ නිශ්චිතාර්ථ දැනවෙන ආකාරයෙන් වුව ද සාහිත්‍යකරුවා භාෂාව භාවිත කරනුයේ භාවික ගුණයෙන් යුතුව ය; එනම් සාහිත්‍ය රසිකයාගේ පාඨකයාගේ හැඟීම් ප්‍රබෝධ වන ආකාරයෙනි. සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් පරිශීලනය කරන්නා විද්‍යාත්මක ලේඛනයක් හෝ වාර්තාවක් කියවන්නාගෙන් වෙනස් වෙමින් සාහිත්‍යකරුවා ඉදිරිපත් කරන අත්දැකීමට සහභාගි වෙමින් එයින් වින්දනයක් ලබයි. සාහිත්‍යකරුවා ඉදිරිපත් කරන අත්දැකීම හා ඒ සඳහා යොදා ගන්නා බස් වහර අතර අත්‍යන්ත සම්බන්ධතාවක් පවතියි. භාෂාවෙහි උපයෝගී කර ගන්නා වචනවලට දෙනු ලැබ ඇති අර්ථ ඒ ඒ වචනය යෙදෙන පරිසරය මත තීරණය වෙයි. එමෙන් ම ඒ ඒ අර්ථ ගොඩ නැඟීමෙහි ලා ඒ ඒ භාෂාවෙහි සංස්කෘතික පරිසරය ද බල පායි. එහෙයින් භාෂාව හා සාහිත්‍යය මනුෂ්‍යයාගේ සංස්කෘතික උරුමයක් ද වෙයි. එක් එක් සාහිත්‍යකරුවා භාෂාව භාවිත කරනුයේ එකිනෙකට වෙනස් ආකාරයෙනි. සාමාන්‍යයෙන් භාෂාව භාවිත කරන සෑම භාෂකයකු ම භාෂාව භාවිත කරනුයේ තම තමන්ට ආවේණික ආකාරයකින් බව පෙනී යයි. මේ ලක්ෂණය ‘ගෛලිය’ යනුවෙන් හැඳින්වෙයි. නවකතාව නම් නූතන සාහිත්‍යාංගයෙහි ආරම්භක සමයෙහි පටන් විවිධ ලේඛකයන් භාවිත කළ විවිධ ප්‍රකාශන විලාස හා ලේඛන රීති පිළිබඳව මේ පාඩමෙන් සාකච්ඡා කෙරේ.

සිංහලයෙන් නව සාහිත්‍යයක් බිහි වන්නේ දහනවවන සියවසේ මෙරටෙහි සිදු වූ දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජීය පෙරළි හේතුවෙනි. 1815 දී මුළු ලංකාව ම එංගලන්තයේ යටත් රාජ්‍යයක් බවට පත් කර ගන්නා ලදී. එතැන් සිට පෙරදිග ලෝකයෙහි යුරෝපීය ශිෂ්ටාචාරය රෝපණය කිරීම සඳහා ඉංගිරිසි අධ්‍යාපනය හා මුද්‍රණ ශිල්පය මෙරටෙහි ප්‍රචලිත කිරීමට යටත් විජිත පාලකයෝ පියවර ගත්හ. මේ කටයුතුවල එක් ප්‍රතිඵලයක් වූයේ සඟරා, පුවත්පත් හා පොත් මුද්‍රණය ආරම්භ වීම යි. එතෙක් මෙරට ජනයා හුරු පුරුදු වී සිටියේ පොත් කියවීමට වඩා කෙනකු කියවන විට අසා සිටීමට යි. මුද්‍රණ ශිල්පය හේතුවෙන් එතෙක් සිටි ශ්‍රාවකයා වෙනුවට පාඨකයෙක් නිර්මාණය විය. දහනව වන සියවසේ තෙවන දශකය පමණ වන තෙක් සිංහලයන් අතර පොත් වශයෙන් සුලබ භාවිතයෙහි පැවතුණේ පුස්තකාල පොත් ය. 1737 පමණ සිට ක්‍රිස්තියානි ධර්ම ග්‍රන්ථ සිංහලයෙන් මුද්‍රණය කිරීම අරඹා තිබුණත් ඒවා ක්‍රිස්තු ධර්මය අදහන පිරිස් අතර පමණක් භාවිත විය. සඟරා හා පුවත්පත් ආගමික හේදයකින් තොරව සිංහල පාඨකයන් ඉලක්ක කර ගත් හෙයින් වැඩි පාඨක පිරිසක් කරා ඒවා යොමු කළ හැකි වූ බව පෙනේ. පාඨකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට යුරෝපීය භාෂාවලින් ලියවුණු කථාන්තරවල සිංහල පරිවර්තන පුවත්පත් හා සඟරාවල පළ කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. ඉන් අනතුරුව එබඳු කථාන්තර පොත් වශයෙන් පළ කිරීම ද සිදු කෙරිණි.

සිංහලයෙන් අලුතින් කථාන්තර ලිවීමේ දී ලේඛකයන්ට මුහුණ පෑමට සිදු වූ ප්‍රධාන ගැටලුවක් වූයේ හැම දෙනාට ම තේරුම් ගත හැකි භාෂාවක් ව්‍යවහාරයට ගත හැකි ද යන්න යි. පැරණි සිංහල පොත්වල භාෂාව වැඩි දෙනෙකුට තේරුම් ගත හැකි නො වූ බැවින් අලුත් ප්‍රකාශන මාධ්‍ය වන සඟරා හා පුවත්පත් මෙන් ම කථාන්තර පොත් සඳහා ද පැරණි සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරය ප්‍රයෝජනවත් නො වී ය. මුද්‍රණ ශිල්පය හේතුවෙන් පොත වැඩි පාඨක පිරිසක් කරා යෑම ඇරඹිණි. සාහිත්‍ය පරිශීලනය පෙර කල මෙන් උගතුන්ට හා පැවිදි පිරිසට පමණක් සීමා නොවිණි. රජ සිටු බමුණු ආදීන්ගේ වෘත්තාන්ත පමණක් නො ව සාමාන්‍ය ජනයාගේ ඵදිනෙදා ජීවිතය හා සම්බන්ධ සිදුවීම් වස්තු කොට ගනිමින් කථාන්තර ලියවීම ඇරඹී තිබිණි. මේ නිසා ඵදිනෙදා කථා ව්‍යවහාරය පදනම් කොට ගනිමින් ලේඛනය සකස් කර ගැනීම දහනවවන සියවසේ අග භාගයෙහි රචනා විලාසයේ මූලික ලක්ෂණයක් විය.

දහනවවන සියවසේ අග භාගයේ ලියවුණු ප්‍රබන්ධ කථා විමසීමෙන් මේ නව භාෂා ස්වරූපය වටහා ගත හැකි ය. පහත දැක්වෙන්නේ සිංහලයෙන් ලියවුණු ප්‍රථම 'නව ප්‍රබන්ධ කථාව' සේ සැලකෙන වාසනාවන්ත සහ කාලකණ්ණි පවුල් (ඇල්. අයිසෙක් ද සිල්වා, 1886) නම් කෘතියෙහි ආ සංවාදයකි:

පුස්තකාලී: ඉතින් වාර්ලිස්, උඹේ කථාන්තරය පටන් ගනින්නෝ! උඹට ලොකු දැවැද්දක් එක්ක හිරයක් ගෙනෙන්ට අනික් අයවලුන් වීරිය කරද්දී උඹ මක් කළා ද?

වාර්ලිස්: ඉතින් ඔහොම සිටින අතර මට කීප පොළකින් ම කථා වුණා. එයින් සමහර තැන්වලින් දැවැද්ද වඩා ම වැඩි නැති නිසාත් සමහර තැන්වල මිනිස්සු ටිකක් පහත් නිසාත් තාත්තලා වැඩිපුර කල්පනා කළේ නැහැ. නමුත් අර හන්දියේ ඉන්න රාලහාමිලා ගෙදරින් ලොකු දැවැද්දක් දෙනවයි කී නිසාත් උන් වටිනා කියන හොඳ වරිගෙක මුලාදැනි පාර්ශ්වයේ අයවලුන් නිසාත් තරුණ ඇදහිල්ලට කොහෙන්ම හිත නැති නමුත් හරවා ගන්ට පුළුවන කියාත් අපේ වැදගත් අයවලුන් ඒක කෙරෙන්න ම ඕනෑ ය කියා ඔක්කොම එක්ක එක පයින් හිටියා.

සිංහල ප්‍රබන්ධ කථාවේ භාෂාව සකස් වූ ආකාරය පැහැදිලි වන්නේ පැරණි සාහිත්‍ය ව්‍යවහාරය හා එය සැසඳීමෙනි. ඔබට මේ සංවාදය ඔබ කියවා ඇති පැරණි සිංහල ගද්‍ය සාහිත්‍ය කෘතීන්හි ආ සංවාද සමග සසඳා බැලීමෙන් මේ වෙනස්කම වටහා ගත හැකි වනු ඇත.

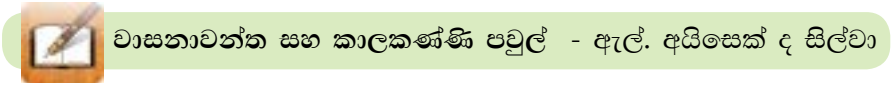
“මලණ්ඩ, බත් උපදනා ලෙස් මා අතින් අසව. සී සෑම නම් සුළං බදනා සේ ඉතා උගහට දෙයෙක. නගුලෙක වියදඬෙක පිටවකෙක බඩවකෙක නිමුනෙක කෙවිල්ලෙක අවකැටෙක සීවැලෙක පෙරගිලියෙක පසුගිලියෙක.. කැවිටෙක ගොන්ගෙයෙක ගොවියෙකැයි යන මේ අටළොස් දෙනාගේ එක් වීමෙන් යන්නා වූ ගමන සී සෑම නම් වෙයි.”

පූජාවලිය

සංවාදයෙහි දී මෙන් ම වර්ණනා හා ආබ්‍යානවල දී ද පැරණි සාහිත්‍යකරුවාගෙන් වෙනස් මාර්ගයක් දහනවචන සියවසේ නව ප්‍රබන්ධකරුවන් විසින් අනුගමනය කරන ලද ආකාරය දැක ගත හැකි ය:

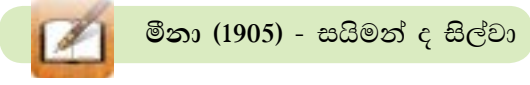
“මේ පවුලට පසුගිය මාස කීපයක් මුළුල්ලේ ම ලෙඩ රෝගාතුරකම් පැමිණ බොහොම අසරණ භාවයට පත් වුණා පමණක් නො ව කාසි නැති නිසා මෙලොව වැඩි වාසි නැති වෙලා ඔවුන්ගේ පොහොසත් නැයින්ගේ වැඩි සැලකිල්ලක් නැති විය. මේ සියල්ල මෙසේ වූ නුමුත් මොවුන්ගේ පවුලේ වාසනාවන්තකම ක්‍රම ක්‍රමයෙන් බෝ විය. සාරා නම් මේ පවුලේ වැඩිමහල් ගැනු ළමයා ඒ වාසනාවන්තකමේ සූර්යාභරණයව සිටියා ය. ඇගේ විලී නම් මලයා ඇට මාණිකායක්ව සිටියේ ය.”

වාසනාවන්ත සහ කාලකණ්ණි පවුල් - ඇල්. අයිසෙක් ද සිල්වා

වාසනාවන්ත සහ කාලකණ්ණි පවුල් නමැති පොතට පසුව රචනා වූ සිංහල නව ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍යයේ සන්ධිස්ථානයක් සේ සැලකෙන මිනා නම් ප්‍රබන්ධ කථාවෙන් උපුටා ගත් කොටස් කීපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමු.

එය වැරදි බව මමත් කියමි. මගේ හැඳීම හොඳ ය කියා මම පාරට්ටු කළ බවක් මතක නැහැ. ඒ කොහොම වුණත් ඒ වැරදි ක්‍රියාවෙන් දැන් උඹට යම් ප්‍රයෝජනයක් වුව හොත් මට එය සන්තෝෂයට කාරණ වේ. ඉතින් මේ උඹ ගෙන ආ අය කවුද කියා උඹ දන්නෙහි ද?

මිනා (1905) - සයිමන් ද සිල්වා

මේ සංවාදය කථන ව්‍යවහාරයේ හා ලේඛන ව්‍යවහාරයේ සංකලනයක් වන අතර පහත දැක්වෙන්නේ සංවාදය සඳහා මුළුමනින් ම කට වහර යොදා ගත් අවස්ථාවකි:

“හා අපි මේ අද යන්න යි ඉන්නේ.”
 “අද මේ නවස් අතට පිට වෙලා කොහේ යන්ට ද? පිස්සු නැතිව අද මෙහේ ඉඳලා යන්ට ඕනෑ.”

ආදී ම ප්‍රබන්ධ කථා රචකයන් කථන ව්‍යවහාරය සංවාද සඳහා යොදා ගත් ආකාරය ඉහතින් පෙන්වා දෙන ලදී. එහෙත් ඊ ළඟ පරපුරේ ලේඛකයන් වන පියදාස සිරිසේන, ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වා මෙන් ම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ ද නවකතාවල සංවාද සඳහා සිංහලයේ භාෂණයන් ලේඛනයන් අතර ඇති වෙනස මෙන් ම ඒ ඒ වර්තයේ වයස, උගත්කම ආදී සාධක ද කෙරෙහි එතරම් අවධානය යොමු කර ඇති බව නො පෙනේ.

“රොස්ලින් කවර කුලයකට අයත් කොයි ප්‍රමාණයක කෙනෙක් ද යනු සොයා ගැනීමටත් ඇගේ දැනීම විමසීමටත් ජයතිස්සට කල්පනා විය. එසේත් කල්පනා කොට “මෑ මා විසින් අසනු ලබන ප්‍රශ්නවලට නිසි පිළිතුරු දුන්නී නම් මෑ මාගේ භාර්යාව කර ගනිමැයි ද නිශ්චය කොට සිතුවේ ය. ඉක්බිති රොසලින්ගෙන් මෙසේ ඇසී ය. නුඹ “රටේ ද?” නොහොත් “තොටේ ද?” මෙය රොසලින්ට වහා ම අවබෝධව “මම රටේ” යයි පිළිතුරු දුන්නා ය.”

 (ජයතිස්ස සහ රොස්ලින් (1906)-පියදාස සිරිසේන)

මේ ලේඛකයන්ගේ කෘතීවල සෑම වර්තයක් ම සංවාදවල දී එක ම බස් වහරක් භාවිත කරන ආකාරය දැක ගත හැකි ය. සිංහල නවකතාවේ පුරෝගාමියකු වන මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ මුල් ම නව ප්‍රබන්ධ කෘතිය වන ලීලාහි මෙන් ම පරිණත අවස්ථාව නියෝජනය කරන ගම්පෙරළියේ හා යුගාන්තයේ ද සංවාදවල දී ද දැකිය හැකි වන්නේ කථන හා ලේඛන ව්‍යවහාර සම්මිශ්‍රණයෙන් සකසා ගත් විශේෂ ස්වරූපයකි.

“කත්තිරිනා පංචි දැමීම ඉවර කරන්නේ කුරු කරාබු උකස් කොට ගන්නා සල්ලින් පැරදුණා ම.”
 “ගිය අවුරුද්දේ ඒ ගැනි ගෙදර වත්තේ පොල් ගසුන් උකස් තියා සල්ලි අර ගෙන පැරැද්දුවා” යි පියල් කී ය.
 “සමහර අවුරුදුවල දී ඒ ගැනි රූපියල් පනහ හැටන් දිනනවා” යි අනුලා කීවා ය.

 ගම්පෙරළිය (1944) මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ

මේ බස් වහර අප සාමාන්‍යයෙන් කථනය සඳහා යොදා ගන්නා බස් වහරට වඩා වෙනස් බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. එහෙත් වික්‍රමසිංහගෙන් පසු ලේඛකයන් නවකතාවල දී සංවාද සඳහා සාමාන්‍ය කථා ව්‍යවහාරය ඒ ආකාරයෙන් ම යොදා ගැනීමට යොමු වූ ආකාරය හඳුනා ගත හැකි වෙයි.

“මොන හොඳක් ද? උන් කවුරුත් කැමති යි අපට වරදිනව බලන්න.”
 “එහෙනම් ඕක ඔය දෙන්නගේ ම කතාවෙන් කරපු වැඩක්. මගේ හිතේ හැටියට නම් දැනට කරන්න තියෙන එක ම දේ ගිහින් වත්තේ ලොකු මහත්තයට මේකෙ ඔක්කොම විස්තරේ කියන එක.”
 “ලොකු මහත්තයත් ඕකට හවුල් ද දන්නවැයි” මම ඇසිමි.
 “අනේ මොන. ඒ මනුස්සය ඕව කිසි එකක් දන්නෙ නැතිව ඇති, මේක ආරංචි වුණ හැටියෙ මම දන්නව කංකානමට යි කොන්දොස්තරට යි දෙන්නට ම හොර නැතුව ඡැල් එක දාවි.”

කරුමක්කාරයෝ - ගුණදාස අමරසේකර

ඇතැම් ලේඛකයන් සාමාන්‍ය කථා ව්‍යවහාරය ද ඉක්මවා යමින් භාෂණයේ හමු වන ශබ්ද රටා හා උච්චාරණ විලාස තත්ත්වකාරයෙන් යෙදීමට යොමු වූ ආකාරය ද අපට දැක ගත හැකි ය:

“ඔව් වොව්, වොව් කන්ඩ. ඔක්කොම කන්ඩ...”
 “නෝනේ, අනේ නෝනෙ, පිං අයිති වෙයි, ඔතනිං බහින්ඩ. ඔහොම්ම. ඔහොම ඉංඩ බැ... ඇයි තේරෙන්නැද්ද...”

සුන්දරදූලි - අජිත් තිලකසේන

ජෝකීනුන්නැහැ, මගෙ වැඩපිලිවෙළ නිසා තමයි මේ ළමයා පාස්සුණේ, ඒක ලොකු වාසනාවක්. විස්සවිදියාලෙට යනකං දිගට ම නොමිලෙ උගන්නනවා. තව මිනුවන්ගොඩ මද්දය විදියාලෙ බෝඩිං හදලා නෑ. එතකං රූපියල් විස්ස ගානෙ මාසෙකට ගෙවනවා”. ඉක්බිති ඔහු ගුණපාල දෙසට හැරුණේ ය. “ගුණපාල හොඳට හිතටාරං වැඩ කරන්නේනැ තේරුණා ද?”...
 “ජෝකීනුන්නැහෙන් දැං ඉතිං ඔය නරකානේ වැඩ අතෑරල දාන්ට හොඳය...” “දන්නව නේ ඔය ගිනි වතුරය් අරකය් මේකය්...”

හෙයියම්මාරුව - ඒ. ටී. සුරවීර

ඉහත සඳහන් සංවාදවල දැකිය හැකි වන්නේ කථා ව්‍යවහාරයේ ශබ්ද රටා ඒ අන්දමින් ම ලියා දක්වා ඇති ආකාරය යි. කථා ව්‍යවහාරයේ ද එක් එක් පුද්ගලයාගේ සමාජ තත්ත්වය, අධ්‍යාපනය හා වයස ආදී සාධක මත උච්චාරණ විලාස වෙනස් වෙයි. නවකතාවක සංවාද දැක්වීමේ දී මේ ලක්ෂණය කෙරෙහි ද ලේඛකයෝ අවධානය යොමු කරති.

“ගුණපාල” සර් කතා කළේ පුදුම වෙමිනි. “මට අඳුරන්නත් බැරුව ගියා. හරියට ඇදීලා ගිහිං. මොකද උණේ? ඇයි ඉස්කෝලෙ එන්නෙ නැත්තෙ?”

“අම්මා කියනවා ගෙදර ඉංඩ කියලා” අදිමදි කරමින් ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ බිම බලාගෙන ය.

“නිකං මෝඩ වෙන්න එපා ගුණපාල. හැම දෙනාට ම ශිෂ්‍යත්ව ලැබෙන්නෙ නැහැ. ඔයා ඉගෙන ගන්න පුළුවන් ළමයා. ලබන සුමානෙ එනවා, හොඳේ.”

“මහත්තය කියනෙකත් හැබෑව. සිස්සත්තෙ තව ඇති. ගෙදර අඩුපාඩුවක් තියෙනවනං අපිට බලාගංඩ බැරියැ. යනේක තමා තියෙන්නෙ.”

හෙයියම්මාරුව - ඒ. වි. සුරවීර

මේ උද්ධෘතයේ පාසලේ ගුරුවරයා, පාසලේ ශිෂ්‍යයා හා ඔහුගේ වැඩිහිටි ශ්‍රෝතියා යන තුන් දෙනාගේ උච්චාරණ විලාසයන්හි විශේෂතා හඳුනා ගත හැකි වෙයි. ඒ උච්චාරණ විශේෂතාවලට හේතු වී ඇත්තේ එක් එක් වර්තයේ වයස, සමාජ තත්ත්වය හා අධ්‍යාපනය යන සාධක යි. නවකතාවක සංවාද ඉදිරිපත් කිරීමේ දී මෙවැනි ලක්ෂණ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම සාර්ථක ලේඛකයන් අනුගමනය කරන මාර්ගය යි.

සිංහලය මවු බස ලෙස භාවිත නො කරන ශ්‍රී ලාංකික ජනයාගේ උච්චාරණයෙහි දැකිය හැකි ඇතැම් විශේෂතා ද මෑත කාලයෙහි ලේඛකයන්ගේ අවධානයට යොමු වී තිබේ.

“මම දැකල තියෙනවා රංගසාමි පන්සල් යනවා.”

“මම යෙනවා තමයි මාත්තයා. ආමුදුරුවො කියන්නෙ එම දේ ම දුකයි කියල. ඒක එත්තනේ. මාත්තියගෙ දෙයියොත් අපේ දෙයියොත් කියන්නෙ කාට වත් කරදර නොකර ඉන්ඩ කියල. මං කෝවිල් යනවා. පන්සල් තිබුණොත් යේකටත් යෙනවා. අපේ දෙයියොත් පන්සලේ යින්නවා.”

වඩබාගින්න - අනුලා විජේරත්න මැණිකේ

සිංහල නවකතාවෙහි හමු වන ශෛලි හෙවත් ප්‍රකාශන විලාස අතරින් විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වන්නේ වර්තයක අභ්‍යන්තර සිතිවිලි දැක්වීමේ දී කට වහර යොදා ගැනීම යි. මේ යටතේ විචාරකයන්ගේ අවධානයට යොමු වූ කෘතියක් වන්නේ සිරි ගුනසිංහගේ හෙවනැල්ල යි.

“පිටිපසින් ආ කාර් එකක නලාවේ හඬින් තිගැස්සුනු ජනදාස රබර් බෝලයක් මෙන් පාර අයිනට විසි විය. කාර් එක පසුපසින් ලුහුබදිමින් ආ දුවිලි වලාව ජනදාසගේ කැඳ දා මැදපු සුදු කම්සය කලු කරමින් වහ වැටින. නොදකින් මෙහෙම දුවිල්ලක්. විනාඩියක් යන්න බැ. කාර් එකක් නැත්නම් බයිසිකල් කාරයෙක්. මුත් කොහේ ද මේ ඉවසිල්ලක් නැතුව දුවන්නෙ. ... හුෂ් ගාල ගහ ගෙන ගිය හැටි. හදිස්සි වෙලා වෙන්න ඇති. මේ පාරෙ ඉඩක් නැහැනේ කාර් එකකට යන්න.”

හෙවනැල්ල - සිරි ගුනසිංහ

මෙහි දී සිරි ගුනසිංහ යොදා ගන්නේ සම්මත ලේඛන රීතියෙන් බැහැර නො වූ එහෙත් කට වහරට වැඩි නැඹුරුවක් ඇති භාෂා විලාසයක් බව මෙයින් පැහැදිලි වනු ඇත. පසු කාලයෙහි ලේඛකයන් වැඩි දෙනා විසින් නවකතාවල සංවාද සඳහා අනුගමනය කරන ලද්දේ මේ මාර්ගය බව පෙනේ. භාෂණ රීතිය හෙවත් කට වහර යොදා ගත යුත්තේ සංවාද සඳහා පමණක් බව ද වෘත්තාන්ත, චරිතනා හා ආධ්‍යාන සඳහා ලේඛන රීතිය යොදා ගත යුතු බව ද ප්‍රශස්ත සිංහල නවකතා රචකයන්ගේ සම්මුතිය වී ඇති ආකාරය මෙයින් පැහැදිලි වෙයි.

අවබෝධය

1. මුද්‍රණය ආරම්භ වීමට පෙර මෙරට පැවති පොත් විශේෂය නම් කරන්න.
2. මුද්‍රණය ව්‍යාප්ත වීමට පෙර සාහිත්‍ය පරිශීලනයට නැඹුරු වී සිටියේ කවරහු ද?
3. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නවකතාවල සංවාදවල දැකිය හැකි විශේෂත්වය කුමක් ද?
4. කථකයාගේ ස්වභාවය අනුව සංවාදවල භාෂා ව්‍යවහාරය සකස් වී ඇති කෘති දෙකක් ලියන්න.
5. සිරි ගුනසිංහගේ හෙවනැල්ල නවකතාවේ භාෂා භාවිතයේ දැකිය හැකි විශේෂත්වය කුමක් ද?

අවසය පද

නිපාත හා උපසර්ග අවසය පද යනුවෙන් හැඳින්වේ.

නිපාත

වාක්‍යයක මූල, මැද, අග, යන තැන්හි ම යෙදීම නිපාත පදවල ස්වභාවය යි.

මිතුරෝ මා සමග සෙල්ලම් කිරීමට පැමිණියෝ ය.

ඊයේ නංගී ද මම ද වේලාසනින් ම පාසල් ගියෙමු.

මේ වාක්‍ය දෙකෙහි මූල, මැද, අග යෙදී ඇති යටින් ඉරි ඇදී පද නිපාත පදයි.

නිපාත පද විවිධ අර්ථ පළ කරමින් අදහස් ප්‍රකාශනයට හවුල් වෙයි. එම අර්ථවලින් සමහරක් ඊට අයත් නිපාත පද සමග පහත දැක්වේ.

අනු අංකය	අර්ථය	නිපාත පද
01	කාලාර්ථය (කාලය හැඟවීම)	අද, හෙට, ඊයේ, නිතර, නිති, යළි, පිළි, දැන්, ඉක්බිති, නිබඳ, ඉතින්, සදා
02	භාවාර්ථය (හැඟීම් දැනවීම)	අනේ, අහෝ, අපොයි, අයියෝ, ඔහෝ, වී, උගයි, විකේ, අහා, හායි
03	ප්‍රශ්නාර්ථය (ප්‍රශ්න නැඟීම හැඟවීම)	ඇයි, මන්ද, කීම, යැ, දෝ, ද
04	ආමන්ත්‍රණාර්ථය (ඇමතීම හැඟවීම)	එම්බා, කොල, බොල, එම්බල, බොලවු, ජීයි, ඕයි
05	අනියමාර්ථය (නියමයක් නැති බව හැඟවීම)	හොත්, නොහොත්
06	ප්‍රමාණාර්ථය (ප්‍රමාණය හැඟවීම)	විතර, සා, තරම්, පමණ
07	සමානාර්ථය (සමාන කොට දැක්වීම)	මෙන්, ලෙස, බඳු, සේ, වැනි, එව්, අයුරු
08	හේතුවර්ථය (හේතු දැක්වීම)	නිසා, බැවින්, හෙයින්
09	සීමාර්ථය (සීමාව දැක්වීම)	තෙක්, දක්වා, තුරු, පටන්, සිට, තාක්
10	විභක්තාර්ථය (විභක්ති පළ කිරීම)	විසින්, ගෙන්, ගේ, කෙරෙන්, කෙරෙහි, තුළ, මත, උඩ
11	උපන්‍යාසාර්ථය (පද පූර්ණය දැක්වීම)	වනාහි, වූකලි, නම්, ලා
12	ශීඝ්‍රාර්ථය (වේගය හැඟවීම)	සෙද, නොලසා, වහා
13	ශ්‍රැති සුවනාර්ථය (ඇසූ බව හැඟවීම)	ල, ලු
14	සමග යන අර්ථය හැඟවීම	සමග, ඉහි, හා, කැටුව, සහ, එක්ක
15	අවධාරණාර්ථය (නිශ්චිත බව හැඟවීම)	මුත්, මිස, හැර, විනා, ම, මැ, පවා, විනා
16	සමුච්චයාර්ථය (පද සම්බන්ධය)	ද, යි, ත්, හා, සහ, දු
17	පුනරාර්ථය (නැවත යන අර්ථය)	පුන, නැවත, යළි, වැළි
18	වාක්‍යාවසානය හැඟවීම	යැ, ය, හ, සේක
19	සමීපාර්ථය (සමීප බව හැඟවීම)	වෙත, කරා, අත, ගාව
20	පිණිස යන අර්ථය	පිණිස, තකා, සඳහා, වස්, නිසා, උදෙසා, අරභයා
21	විකල්පාර්ථය (විකල්පය හැඟවීම)	හෙවත්, නොහොත්, හෝ
22	සම්බන්ධාර්ථය (වාක්‍ය සම්බන්ධ කිරීම)	එහෙත්, නොහොත්, හෝ
23	අවමාර්ථය (අඩු ගණනේ යන අර්ථය)	පවා, ද, දු, ත්, හෝ, වත්

24	විරුද්ධාර්ථය (සිදු නො වීම යන අරුත)	නො, නි
25	නිෂේධාර්ථය (ප්‍රතික්ෂේප කිරීම)	එපා,
26	අතිශයාර්ථය (වැඩිපුර යන අරුතෙහි)	ඉතා, බොහෝ, තව
27	උද්ධෘත දැක්වීමෙහි	යි, යැයි
28	සෑම (ඒකෙක) යන අර්ථයෙහි	පතා, පාසා, ගානෙ

ඇතැම් නිපාත පද අර්ථ කීපයක ම යෙදේ.

උදාහරණ: ගුරුවරු ද ළමයි ද රැස් වූහ. (සමුච්චයාර්ථය)

ඔබ කියන්නේ කුමක් ද? (ප්‍රශ්නාර්ථය)

අපේ දුක දෙවියන්ට ද නො පෙනේ. (අවමාර්ථය)

උපසර්ග

අව්‍යය පද යටතට ගැනෙන උපසර්ග නාමයකට හෝ ක්‍රියාවකට මූලින් යෙදී එම නාමයේ හෝ ක්‍රියාවේ අර්ථයට තුන් ආකාරයේ බලපෑමක් කරයි.

- i. ප්‍රකෘතියේ අර්ථයට බාධා කිරීම.
- ii. ප්‍රකෘතියේ අර්ථය අනුව පැවතීම.
- iii. ප්‍රකෘතියේ අර්ථය වෙසෙසා දැක්වීම.

(i)	(ii)	(iii)
නි - නිවරද	ඉ - ඉමිහිරි	පිළි - පිළිගනී
අ - අගුණ	සු - සුදන	මාන - උපමාන
වි - විදේශ	උ - උදුල	අනු - අනුකම්පා

සාම්ප්‍රදායික සිංහලයේ උපසර්ග 20ක් ඇත. ඒවා නම්,

ප, පර, අව, ස, අනු, නි, දු, වි, අ, අදි, සු, උ, අබි, පිරි, අප, උප, පස්, පිළි, අති, පි යනු යි.

මීට අමතරව නූතන ව්‍යවහාරයෙහි බහුලව දැකිය හැකි උපසර්ග ගණනාවක් ද සිංහලයෙහි ඇත. මේවා වැඩි ප්‍රමාණයක් සංස්කෘත භාෂාවෙන් ගත් උපසර්ග යි. ඒවා මෙසේ උදාහරණ සහිතව හඳුනා ගනිමු.

- ප/ප්‍ර - පබඳ, ප්‍රභේද
- පර/පරා - පරදිනු, පරාජය
- අප - අපනයන, අපද්‍රව්‍ය
- ස/සං, සම්, සන්, සත්, සද්, සහ - සඵල, සංකල්පනා, සම්මාන, සන්නිවේදන, සත්පුරුෂ, සද්භාව, සහකාර
- අනු/ලුහු - අනුභාව, ලුහුබැඳීම
- ඔ/අව - ඔවදන්, අවතැන්
- නි/නිස්/නිශ්/නිෂ්/නිර - නිසල, නිස්සාර, නිශ්ශබ්ද, නිෂ්ඵල, නිර්මල
- දු/කු/දුෂ්/දුශ්/දුෂ්/දුර් - දුගඳ, කුකච්චි, දුෂ්ඛ, දුෂ්ඝීල, දුෂ්කර, දුර්දාන්ත
- වි - විමුක්ති, විදේශ
- අ/ආ/අන් - අකල්, ආදේශය, අනවශ්‍ය
- නී - නීරස, නීරෝගි
- අදි/අධි - අදිටන්, අධිවෝදනා
- අපි - අපිධාන, අපිච්චම
- ඉ/අති - ඉමහත්, අතිගැඹුරු, අත්‍යවශ්‍ය
- සු - සුදන, සුගන්ධ
- උ/උන්/උක්/උද් - උගත්, උන්මාද, උත්තල, උද්සෝෂණ
- අබ්/අභි - අබ්මන්, අභිමාන, අභාවකාශ
- පිළි/පස්/පිහි/ප්‍රති/පටි - පිළිබඳ, පසක්, පිහිකුළු, ප්‍රතිලාභ, ප්‍රත්‍යුපකාර, පටිපාටිය
- පිරි/පරි - පිරිසිදු, පරිශුද්ධ, පරිපථ
- උච/උප - උචදෙස්, උපභාෂා, උපකුලපති

අන්තර්ඥානය	පශ්චාත්උපාධි
පුනර්ජීවය	ස්වයංජාන

ආදි පදවල මූලින් යෙදී ඇති අන්තර්, පශ්චාත්, පුනර්, ස්ව ආදි කොටස් සාම්ප්‍රදායික උපසර්ග අතරෙහි නො ගැනුණ ද එහි ප්‍රකෘතියට පෙර යෙදෙන පූර්වසර්ග විශේෂයක් ලෙස සැලකේ.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල නිපාත පද එකක් හෝ කීපයක් හෝ යෙදී ඇත. ඒවා තෝරා දක්වන්න.
 - i. මහ සුළඟින් ගස් වැල් ද නිවෙස් ද ඇද වැටිණි.
 - ii. අපි ඔවුන් සමඟ කතා කර කර සිටියෙමු.
 - iii. සඳුදා සිට සිකුරාදා තෙක් දින පහකි.
 - iv. ඔහු පුරුදුකාරයකු මෙන් හැසිරෙන්නට වූයේ ය.
 - v. දේදුනු වන් දෙබැම ඇගේ මුහුණේ සුන්දරත්වය වැඩි කරයි.

- vi. ඔබ හැර ඊට වෙනත් දක්ෂයෙක් නැත.
 - vii. අනේ! මේ අපරාධය දෙවියන්ටත් නො පෙනේ ද?
 - viii. කොළඹ සිට මාතර දක්වා ගමන් ගන්නා දුම්රිය ප්‍රමාද විය.
 - ix. සංවිධායකයන් විසින් ආරාධිතයෝ පිළිගන්නා ලදහ.
 - x. වන අලින්ගෙන් වන හානි එන්ට එන්ට ම වැඩි වෙයි.
2. හැම පේළියක ම යෙදී නැති නිපාතයක් නො වන පදය තෝරන්න.
- i. සමග, විතර, උස්, වනාහි ii. පිළියම්, උදෙසා, විසින්, නොලසා
 - iii. ඉක්බිති, මිස, නොහොත්, සුපිරි iv. අහෝ, එම්බා, නො හැර, නිරතුරු
 - v. කැටුව, අයකු, අරභයා, බඳු
3. මූලින් දැක්වෙන පදයෙහි විරුද්ධාර්ථය දෙන උපසර්ගය සහිත පදය තෝරන්න.
- i. සුලබ - දුලබ, විරල, බහුල
 - ii. මිහිරි - සුමිහිරි, අමිහිරි, ඉමිහිරි
 - iii. නියුක්ත- යුක්ත, සංයුක්ත, වියුක්ත
 - iv. වර්ධනය - පරිහානිය, අභිවර්ධනය, සංවර්ධනය
 - v. දුක - සන්තුෂ්ටිය, සොම්නස, ප්‍රීතිය
 - vi. අනුමාන - ප්‍රත්‍යක්ෂ, නිරනුමාන, ඒකාන්ත
 - vii. උත්කෘෂ්ට - අධම, දීන, නිකෘෂ්ට
 - viii. කෘතවේදී - ගුණමකු, අකෘතඥ, කෘතඥ
 - ix. ස්වාභාවික - සාමාන්‍ය, කෘත්‍රිම, අස්වාභාවික
 - x. අල්ප - බොහෝ, අනල්ප, ස්වල්ප
4. පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල හිස්තැනට වඩාත් සුදුසු උපසර්ගය වරහනෙන් තෝරා ලියන්න.
- i. බලැති විදුලි රැහැන් පද්ධතිය අසල ගැවසීම අනතුරුදායක ය. (අති/අධි/අහි)
 - ii. රටේ වෘද්ධිය තකා කැප වීමෙන් වැඩ කළ යුතු ය. (ප්‍ර/සං/අහි)
 - iii. වැඩිහිටියන්ගේ වාද පිළිපැදීම දියුණුවට හේතු වේ. (ප්‍රති/අව/අනු)
 - iv. ගුරුතුමිය පන්තියට පැමිණෙත් ම සිසුහුශබ්ද වූහ. (නිස්/නිර්/නිශ්)
 - v. ඇතැම්හුඑල කාර්යයන් සඳහා බොහෝ මුදල් වැය කරති. (නිෂ්/ප්‍රති/නිස්)

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- 1. ඔබ කියවූ නවකතා කිහිපයක් තෝරා ගෙන ඒවායේ භාෂා භාවිතයේ විශේෂ ලක්ෂණ පිළිබඳව බිත්ති පුවත්පතකට ලිපියක් සකස් කරන්න.
- 2. එම නවකතාවක කැමති පරිච්ඡේදයක් තෝරා ගෙන එහි ඇතුළත් උපසර්ග සහිත පද රැස් කරන්න.
- 3. ඔබ කැමති නවකතාවක පිටුවක් තෝරා ගෙන එහි ඇතුළත් නිපාත පද රැස් කරන්න.